

MEGHOSSZABBÍTANÁ NÉMETORSZÁG A HATÁRELLENŐRZÉST

Vélhetően újabb próbatétel elé állítja a schengeni rendszert Németország azon döntése, hogy 2027 márciusáig meghosszabbítaná belső határainak ellenőrzését. Berlin kérése ugyanis éles vitát szült Brüsszellel, amely szerint a migrációs nyomás nem indokolja a teljes határszakaszon bevezetett, egységes szigorúságú ellenőrzéseket.

Habár a harminc évvel ezelőtt aláírt schengeni megállapodás megszünteti az uniós belső határokon az ellenőrzést, az Európai Unió tagállamai kivételes helyzetre hivatkozva ideiglenesen újra bevezethetik a belső határellenőrzéseket. Így történt ez 2020-ban a Covid-19 járvány idején is, amikor a tagállamok a határok lezárásával próbálták megállítani a fertőzés terjedését. Napjainkban kilenc uniós ország – Spanyolország, Olaszország, Dánia, Ausztria, Hollandia, Lengyelország, Svédország, Franciaország és Németország – vezette vissza az ideiglenes határellenőrzést a belső határokon, főként a migrációs nyomásra, a szervezett bűnözésre, a terrorizmusra és a feszült nemzetközi helyzetre (orosz-ukrán háború, közel-keleti válság) [hivatkozva](#).

A német kormány nemrég hivatalosan is [kérelmezte](#) az Európai Bizottságtól a belső határellenőrzések újabb, hat hónapos meghosszabbítását, ami jóváhagyás esetén 2027 március közepéig tenné lehetővé a kontrol fenntartását. Alexander Dobrindt belügyminiszter a Bild napilapnak nyilatkozva azzal indokolta a lépést, hogy „az európai külső határokon történt események rámutatnak: az irreguláris migráció elleni küzdelem továbbra is szükségessé teszi a határellenőrzéseket”. A miniszter kifejezetten utalt a július végén a spanyol ceuta-i enklávába érkező mintegy 80 ezer irreguláris migráns hirtelen megjelenésére, ami szerinte megkérdőjelezi a schengeni rendszer jelenlegi formájának hatékonyságát.

Németország kilenc másik schengeni országgal – Dániával, Lengyelországgal, Csehországgal,

Ausztriával, Svájjal, Franciaországgal, Luxemburggal, Belgiummal és Hollandiával – közös határszakasszal rendelkezik, és a 2024 szeptembere óta fennálló, minden belépési ponton érvényes kontrol eddig már háromszor került meghosszabbításra. Dobrindt korábban hangsúlyozta, hogy az ellenőrzések elsődleges célja nem csupán a migráció szabályozása, hanem a német migrációs politika átalakulásának jelzése, valamint az EU-n belül működő embercsempész hálózatok megbénítása.

Az Európai Bizottság azonban ismételt fenntartásainak adott hangot a kérelemmel kapcsolatban. Már júniusban kiadott állásfoglalásukban rámutattak: a német hatóságok nem szolgáltatnak elegendő érvet annak alátámasztására, hogy valamennyi határszakaszon ugyanolyan szigorú ellenőrzések szükségesek, figyelembe véve, hogy a fenyegetettségi szintek eltérőek lehetnek. Brüsszel elismerte ugyan a migrációs helyzetből fakadó nyomást, de hangsúlyozta, hogy számos panasz érkezett határmenti polároktól és vállalkozásoktól a napi szintű fennakadások miatt.

A Bizottság álláspontja szerint Németországnak alternatív megoldásokat kellene keresnie, és a schengeni övezeten belül „a belső határellenőrzések fokozatos kivételére és megszüntetésére” kellene törekednie. A kérelem sorsa így továbbra is bizonytalan, hiszen Brüsszel csak szigorú indoklás és arányossági vizsgálat mellett hajlandó újabb kivételt tenni a schengeni szabályok alól.